

Toplantı : 16

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 653

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına İlişkin Olarak İmzalanan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân, Dışişleri ve Turizm ve Tanıtma ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları. (M. Meclisi : 1/306; C. Senatosu : 1/480)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 329)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2676*

14 . 12 . 1976

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 9 . 12 . 1976 tarihli 17 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına ilişkin olarak imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 24 . 6 . 1975 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 3.6; 9, 23, 24, 25. 11; 7, 8, 9 . 12 . 1976 tarihli 107, 5, 11, 12, 13, 15, 16 ve 17 nci birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 329)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Da'iresi Başkanlığı

Sayı : 71 - 1966/3142

23 . 6 . 1975

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 3.6.1975 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına ilişkin olarak imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

G E R E K Ç E

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri, Milletlerarası Sivil Havacılığın çeşitli ülkeler arasında akdolunacak iki taraflı anlaşmalara dayanan bir sistem dahilinde gelişmesini teşvik ve bu yolda yapılacak anlaşmaların anahatlarını tespit ederek aralarında benzerlik sağlanmasını öngörmektedir.

Hükümetimiz, ülkemizin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarları gözönünde tutarak bütün ülkelerle yurdumuz arasında iktisadî, teknik ve kültürel bağları kuvvetlendirmek ve aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak amacıyla bugüne kadar birçok ülkeyle Hava Ulaştırma Anlaşması imzalamıştır. Bu meyanda ülkemiz ile Finlandiya Cumhuriyeti arasında gelişen ilişkilerimizin doğal bir sonucu olarak bu ülke heyeti ile yapılan görüşmeler 25 Mart 1975 günü bir anlaşma ile sonuçlanmıştır.

Bu anlaşma hükümleri genel olarak Şikago Konferansında saptanan model anlaşmadan esinlenmiş olup karşılıklılık esasına dayanmaktadır. Söz konusu anlaşma çerçevesinde hava trafiği ile ilgili millî kanun ve nizamla riayet edilmek şartıyla her iki ülke arasında tarifeli ve tarifersiz hava servisleri işletilebilecektir.

Bu anlaşma, iki ülkenin hava yolu işletmeleri arasında işbirliğini geliştirmesi, direkt hava servislerinin işletilmesiyle iki ülke arasındaki seyahat süresinin kısaltılması, özellikle İstanbul'un Asya ve Avrupa'nın birleştiği bir noktada bulunması hasebiyle Ortadoğu bölgesi yolcuları için bir tercih sebebi sayılabilmesi ve nihayet Finlandiya ekonomik ve teknik ilişkilerimizin gelişmesi bakımlarından faydalı mütalâa edilmektedir.

Anlaşma, onaylanmasının uygun bulunması zımında Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirine sunulur.

Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar İskân Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bayındırlık, Ulaştırma ve
İmar İskân Komisyonu
Karar No. : 14

21 . 12 . 1976

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 9 . 12 . 1976 tarihli 17 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına ilişkin olarak imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu na dair kanun tasarısı, Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin de iştirakleriyle Komisyonumuzda tetkik edildi.

Komisyon : Tasarı gerekçesinde açıklanan hususları benimsemiş, Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin aynen kabulüne,

Havalesi gereğince Dışişleri ve Turizm ve Tanıtma Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere, Yüksek Başkanlığa sunulmasına,

Karar vermiştir.

Başkan
Erzurum
Hilmi Nalbantoğlu

Sözcü
İstanbul
Ali Oğuz

Kâtip
Konya
Mehmet Varışlı
İmzada bulunamadı.

Üye
Tabii Üye
Ekrem Acuner
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Denizli
Hüseyin Atmaca

Üye
Hakkâri
Naci Cidal
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Tabii Üye
Emanullah Çelebi
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Sakarya
Hasan Fehmi Güneş

Üye
Afyonkarahisar
Kâzım Karaağaçlıoğlu
İmzada bulunamadı.

Üye
Kocaeli
Abdullah Köseoğlu

Üye
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Sabahattin Özbek

Üye
Antalya
Şerafettin Pakar
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Sakarya
Osman Salihioğlu
İmzada bulunamadı.

Üye
Çorum
Safa Yalçuk

Üye
Bolu
Alâeddin Yılmaztürk

Cumhuriyet Senatosu Dışışleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışışleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Karar No. : 16
Esas No. : 1/480

28 . 12 . 1976

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 9 . 12 . 1976 tarihli 17 nci Birleşiminde görüşülerek, açık oy ile kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına İlişkin Olarak İmzalanmış Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, Dışışleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonumuzda, 28 . 12 . 1976 tarihinde, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle yapılan toplantıda tetkik ve müzakere edildi.

Gereğesinde, bu anlaşma ile her iki ülkenin hava yolu işletmeleri arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve Finlandiya ile ekonomik ve teknik bağlarımızın gelişmesinin önem kazanacağını öngören bu kanun tasarısı, Komisyonumuzca da benimsenmiş ve yine tasarı Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Bitlis
Kâmran İnan

Başkanvekili
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Özer Derbil
Toplantıda bulunamadı.

Sözcü
İstanbul
Erdoğan Adalı
Toplantıda bulunamadı.

Kâtip
Manisa
Oral Karaosmanoğlu
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Ankara
Anf Benderlioğlu

Üye
Bolu
Turgut Yaşar Gülez
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Giresun
Hayrettin Erkmen

Üye
Kars
Söz hakkım saklı
Sırrı Atalay

Üye
Diyarbakır
Selâhattin Cizrelioğlu

Üye
Niğde
Abdullah Emre İleri

Üye
Kayseri
Ziya Müezzinoğlu

Üye
İstanbul
Besim Üstünel

Üye
Tabii Üye
Ahmet Yıldız
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Tabii Üye
Selâhattin Özgür

Üye
Kayseri
Sami Turan

Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu

18 . 1 . 1977

Karar No. : 46

Esas No. : 1/480

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 9 Aralık 1976 tarihli 17 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına İlişkin Olarak İmzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 14 Aralık 1976 tarihli ve 2676 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun, 18 Ocak 1977 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere edildi.

I) Tasarı, 25 Mart 1975 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan Hava Ulaştırması Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Karşılıklı esasına dayanan ve 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzalanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesiyle getirilen model anlaşmaya göre hazırlanan bu anlaşma hükümleri ile, iki ülke arasında tarifeli ve tarifersiz hava servislerinin işletilebilmesi, iki ülkenin hava yolu işletmeleri arasında işbirliğinin sağlanması istenmektedir.

Tasarının Uzun Vadeli Kalkınma Planı yönünden değerlendirilmesi :

Ülkemizin coğrafi durumu itibarıyla uluslararası hava servislerinin yurdumuzdan geçmesinin sağlayacağı iktisadi, teknik ve kültürel çıkarlar, Uzun Vadeli Kalkınma Planının ulaştırma ve turizm sektörleri için tespit ettiği ilke ve esaslarla uyumluluk içindedir.

Tasarının bütçe uygulaması yönünden değerlendirilmesi :

Uluslararası Şikago Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri uyarınca akdedilen bu Anlaşmanın getireceği mali yükün, bütçeyi olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmemiştir.

Direkt hava servislerinin işletilmesiyle Türkiye - Finlandiya arasındaki seyahat süresinin kısaltılmasının, bu ülke ile teknik ve ekonomik ilişkilerimizi geliştirmesinin, yurdumuzun coğrafi konumu itibarıyla Ortadoğu yolcuları tarafından tercih edilmesinin sağlayacağı yararları gözeterek Komisyonumuz, anlaşmayı olumlu bulmuş ve tasarıyı benimsemiştir.

II) Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere, işbu raporumuz Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Ankara Yiğit Köker	Başkanvekili Cumhurbaşkanınca S. Ü. Selâhaddin Babüroğlu	Sözcü Zonguldak Ahmet Demir Yüce
Kâtip Balıkesir Raif Eriş	Aydın Halil Goral Toplantıda bulunamadı.	Cumhurbaşkanınca S. Ü. Zeyyat Baykara Toplantıda bulunamadı.
Cumhurbaşkanınca S. Ü. Fethi Çelikbaş Toplantıda bulunamadı.	Erzincan Niyazi Ünsal	Gaziantep İ. Tevfik Kutlar
Gümüşhane Ö. Naci Bozkurt	Kahramanmaraş Adnan Karaküçük Toplantıda bulunamadı.	Kars Y. Ziya Ayrım
Kütahya Ahmet Özmumcu Toplantıda bulunamadı.	Tabii Üye Haydar Tunçkanat Toplantıda bulunamadı.	Trabzon Hasan Güven

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına İlişkin Olarak İmzalanan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 25 Mart 1975 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına Dair Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına İlişkin Olarak İmzalanan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 25 Mart 1975 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına Dair Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAYINDIRLIK, ULAŞTIRMA VE İMAR-İSKAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına İlişkin Olarak İmzalanan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — M. Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir,

MADDE 2. — M. Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — M. Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir,

**DIŞIŞLERİ, TURİZM VE TANITMA
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına İlişkin Olarak İmzalanan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

**BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırmasına İlişkin Olarak İmzalanan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİNLANDIYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASIN- DA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti

7 Aralık 1944 günü Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ve Uluslararası Hava Servisleri Transit Anlaşması tarafları olup,

Kendi ülkeleri arasında ve ötesinde hava servisleri kurmak amacıyla bir anlaşma akdetmek isteyerek,
Aşağıdaki gibi anlaşmışlardır :

Madde : 1

Tanımlar

Bu anlaşma bakımından, metin aksini gerektirmedikçe :

a) «Şikago Sözleşmesi» terimi, bu sözleşmenin 90 ncı maddesi uyarınca kabul edilen Ek'leri de kapsamak üzere, 7 Aralık 1944'te Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ve bu sözleşmenin 90 ncı ve 94 ncü maddelerine göre sözleşme veya Ek'lerinde yapılan ve her iki Âkit Tarafca kabul edilmiş olan değişiklikler anlamını taşır.

b) «Havacılık makamları» terimi, Türkiye Cumhuriyeti bakımından, Ulaştırma Bakanlığı ve Finlandiya Cumhuriyeti bakımından Ulusal Havacılık Kurulu ve her iki taraf bakımından da, halen bu makamlarca yapılan görevleri veya benzeri görevleri yerine getirmeye yetkilendirilen kişi veya kuruluş anlamını taşır.

c) «Tayin edilen havayolu işletmesi» terimi, bu Anlaşmanın 3 ncü maddesi uyarınca tayin edilen ve yetkilendirilen havayolu işletmesi anlamını taşır.

d) «Ülke» terimi, Şikago Sözleşmesinin 2 nci maddesinde belirtilen anlamı taşır.

e) «Hava servisi», «uluslararası hava servisi», «havayolu işletmesi» ve «teknik iniş» terimleri, Şikago Sözleşmesinin 96 ncı maddesinde belirtilen anlamları taşır.

f) «Kapasite» terimi, aşağıda belirtilen anlamları taşır :

— Bir uçak bakımından, o uçağın bir hattın bütününde veya bir bölümünde kullanılabilecek olan, yolcu ve yük taşımaya elverişli hacmi;

— Belli bir hava servisi bakımından, bu serviste kullanılan uçağın kapasitesi ile, bu uçakla belli bir süre boyunca belli bir hattın bütününde veya bir bölümünde yapılan sefer sayısının çarpımı.

Madde : 2

Trafik Hakları

1. Âkit Taraflardan herbiri, ötekine, bu Anlaşma Ek'inde belirtilen hatlarda tarifeli uluslararası hava servisleri kurması amacıyla, bu Anlaşma'da belirtilen hakları tanıır. Bu servislere ve hatlara bundan böyle sırasıyla «üzerinde anlaşılan servisler» ve «belirlenen hatlar» denecektir. Âkit Taraflarca tayin olunan havayolu işletmeleri, belirlenen bir hatta, üzerinde anlaşılan bir servisi işletirken, aşağıdaki haklardan yararlanacaktır:

a) Öteki Âkit Tarafın ülkesi üzerinden inmeden uçmak;

b) Anılan ülke içerisinde teknik iniş yapmak;

c) Anılan ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşma Ek'inde belirtilen noktalara, yolcu, yük ve posta şeklindeki uluslararası trafiği bırakmak ve almak amacıyla iniş yapmak.

2. Bu maddenin 1 nci fıkrasındaki hiçbir husus, bir Âkit Taraf havayolu işletmesine, öteki Âkit Taraf ülkesindeki bir noktadan, aynı Âkit Taraf ülkesindeki bir başka noktaya bırakılmak üzere, ücret veya kira karşılığında yolcu, yük ve posta almak hakkının verildiği anlamına gelmeyecektir.

Madde : 3

İşletme Yetkisi

1. Âkit Taraflardan herbiri, ötekine, belirlenen hatlarda, üzerinde anlaşılın servisleri işletmek amacıyla bir havayolu işletmesi tayin ettiğini yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.
2. Öteki Âkit Taraf, böyle bir tayin bildirisini aldığıında, bu maddenin 3 ncü ve 4 ncü fıkraları hükümleri saklı kalmak üzere, tayin edilen havayolu işletmesine gerekli işletme yetkisini geçikmeden tanıyacaktır.
3. Âkit Taraflardan herbirinin havacılık makamları, öteki Âkit Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, bu makamlarca, Şikago Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak, uluslararası hava servislerinin işletilmesinde uygulanması normal ve makul olan kanun ve nizamalarda belirtilmiş şartları yerine getirmeye yeterli bulunduğu hususunda kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.
4. Âkit Taraflardan herbirinin, tayin edilmiş bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiili kontrolünün, havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu kanısına varmaması halinde, bu maddenin 2 nci fıkrasında sözü edilen işletme yetkisini tanımayı reddetmek veya tayin edilen havayolu işletmesinin, bu anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen hakları kullanmasında gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkı olacaktır.
5. Bir havayolu işletmesi böylece tayin edilince ve kendisine yetki verilince, bu anlaşmanın 9 ncu ve 10 ncu maddelerinde yer alan hususların tamamlanması şartıyla, üzerinde anlaşılın servisleri herhangi bir tarihte işletmeye başlayabilir.

Madde : 4

İşletme Yetkisinin Geri Alınması ve Hakların Kullanılmasının Durdurulması

1. Âkit Taraflardan herbiri, aşağıdaki hallerde, işletme yetkisini geri almak veya bu anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen hakların öteki Âkit Tarafa tayin edilmiş havayolu işletmesi tarafından kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasında gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır :
 - a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiili kontrolünün, havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu kanısını taşımaması, veya
 - b) O havayolu işletmesinin, bu hakları tanıyan Âkit Tarafın kanun ve nizamlarına uymaması, veya
 - c) O havayolu işletmesinin, herhangi bir şekilde, bu anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması.
2. Bu maddenin 1 nci fıkrasında sözü edilen, yetkinin geri alınması, hakların kullanılmasının durdurulması veya kayıtlandırılması işlemlerinin derhal yapılması, kanun ve nizamların daha ağır ihlallerini önlemek için zorunlu olmadıkça, bu hak ancak öteki Âkit Taarflarla istişareden sonra kullanılacaktır. Böyle bir durumda istişare, Âkit Taraflardan birince yapılan istek tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde başlayacaktır.

Madde : 5

Gümrük Vergilerinden ve Diğer Vergilerden, Resimlerden Bağışıklık

1. Âkit Taraflardan birinin tayin edilen hava yolu işletmesi tarafından uluslararası hava servislerinde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donatım, akaryakıt ve yağlama yağları ve (Yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçak kumanyası da, öteki Âkit Taraf ülkesine varışta, tekrar yurt dışına çıkarılınca kadar uçakta kalmak veya uçuşun o ülke üzerinde yapılacak bölümünde uçakta kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer vergi ve resimlerden bağışık tutulacaktır.
2. Aşağıdaki maddeler de, yapılan hizmetler karşılığında alınacak ücretler hariç, aynı resim ve vergilerden bağışık tutulacaktır:
 - a) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde, o Âkit Tarafın yetkili makamlarınca saptanan miktarları aşmamak ve öteki Âkit Tarafın uluslararası bir hava servisi yapan uçağında kullanılmak üzere uçağa alınan kumanya;

b) Âkit Taraflardan birinin ülkesine, öteki Âkit Tarafın tayin edilen hava yolu işletmesinin uluslararası hava servislerinde kullanılan uçaklarının bakımı ve onarımı için sokulan yedek parçalar;

c) Uçuşun, uçağa alındığı Âkit Tarafın ülkesi üzerinde yapılan bölümünde kullanılacak bile olsa, öteki Âkit Tarafın tayin edilen hava yolu işletmesi tarafından uluslararası hava servislerinde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akaryakıt ve yağlama yağları.

Yukarıda (a), (b) ve (c) alt - fıkralarında sözü edilen maddelerin gümrük denetim veya gözetimi altında tutulması zorunlu kılınabilir.

Madde : 6

Mutad Havacılık Donatımının ve İkmal Maddelerinin Depolanması

Âkit Taraflardan birinin uçaklarında bulundurulmuş malzeme ve ikmal maddeleri ile mutad havacılık donatımı, öteki Âkit Taraf ülkesinde, ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar ülke dışına çıkarılınca veya gümrük nizamları uyarınca başka bir şekilde elden çıkarılınca kadar, sözü edilen makamların gözetimi altında tutulabilir.

Madde : 7

Direkt Transit Trafiği

Âkit Taraflardan birinin ülkesinden transit geçen yolcular, çok basitleştirilmiş bir kontrolden daha fazla bir kontrole tabi tutulmayacaklardır. Doğrudan doğruya transit geçen baraj ve yük, gümrük vergileri ve diğer benzer vergi ve resimlerden bağışık tutulacaklardır.

Madde : 8

Mali Hükümler

1. Âkit Taraflardan her biri, öteki Âkit Tarafın tayin edilen hava yolu işletmesine, trafik taşınması dolayısıyla o ülkede sağladığı kazançların masraftan artan kısmını, yürürlükte bulunan kambiyo mevzuatına uygun olarak, varsa resmî kambiyo kuru üzerinden, aksi halde kazançların sağlandığı kura eşit bir kur üzerinden transfer hakkı tanıyacaktır.

2. Transfer, öteki Âkit Tarafça kabul edilebilen konvertibl bir dövizle yapılacaktır.

3. Yukarıda sözü edilen kazançların transferi için gereken döviz, Âkit Tarafların Merkez Bankası veya herhangi bir yetkili millî bankasınca tahsis veya transfer edilecektir. Âkit Taraflar arasında bir ödeme anlaşması varsa, ödemeler bu anlaşma hükümlerine göre yapılacaktır.

Madde : 9

Kapasite Hükümleri

1. Her iki Âkit Tarafın hava yolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirlenen hatlarda üzerinde anlaşılan servisleri işletmeleri için âdil ve eşit imkân sağlanacaktır.

2. Âkit Taraflardan her birinin hava yolu işletmesi, üzerinde anlaşılan servisleri işletirken, öteki Âkit Taraf hava yolu işletmesinin çıkarlarını, bu sonuncu hava yolu işletmesinin aynı hatların bütünü veya bir bölümü üzerinde yaptığı servisleri uygun olmayan bir oranda etkilememek üzere, gözönünde bulunduracaktır.

3. Âkit Tarafların tayin edilen hava yolu işletmelerinin sağladığı üzerinde anlaşılan servislerin, belirlenen hatlardaki kamu ulaştırma ihtiyaçları ile yakın ilişkisi bulunacak ve bunların ilk amacı, havayolu işletmesini tayin eden tarafın ülkesine gelen ve ülkesinden giden trafiğin taşınması için var olan veya olması makûl bir şekilde beklenen taşıma ihtiyaçlarını, makûl bir hamule faktörü ile karşılamaya yetecek bir kapasiteyi sağlamak olacaktır.

4. **Âkit Taraflardan** her birinin tayin edilen hava yolu işletmesinin, belirlenen hatlar üzerinde, öteki **Âkit Taraf** ülkesindeki noktalarla üçüncü ülkelerdeki noktalar arasında trafik taşıma hakkı, kapasitenin ilgili bulunduğu aşağıdaki genel ilkeler çerçevesinde kullanılacaktır.

a) Hava yolu işletmesini tayin eden **Âkit Tarafın** ülkesine gelecek ve ülkesinden gidecek trafik ihtiyaçları;

b) Hava yolu işletmesinin geçtiği bölgedeki devletlerin hava yolu işletmelerince kurulan başka taşıma servisleri de gözönüne alındıktan sonra, o bölgenin trafik ihtiyaçları; ve

c) Uzak menzilli hava seferlerinin ihtiyaçları.

Bu fıkraya göre tanınacak haklar, nihai olarak **Âkit Tarafların** yetkili havacılık makamlarınca saptanacaktır.

5. Üzerinde anlaşılan servislerin kapasitesi ve sıklığı, **Âkit Taraflardan** herhangi birinin isteği üzerine, tarafların havacılık makamları arasında yakın bir işbirliği anlayışı ile yapılacak istişareden sonra, bu maddenin yukarıdaki fıkralarının ışığı altında gözden geçirilebilir ve değiştirilebilir.

Madde : 10

Ücret Tarifelerinin Saptanması

1. Aşağıdaki fıkralarda, «**Ücret tarifesi**» terimi, posta taşımaya ait ücretler veya şartlar hariç, acentalık ve diğer yardımcı hizmetlerin ücretlerini ve şartlarını da kapsamak üzere yolcu bagaj ve yük taşıması için ödenen ücretler ve bu ücretlerin uygulama şartları anlamını taşır.

2. **Âkit Taraflardan** birinin hava yolu işletmesi tarafından öteki **Âkit Taraf** ülkesine veya ülkesinden yapılacak taşımalar için konulacak ücret tarifeleri, işletme maliyeti, makûl bir kâr ve diğer hava yolu işletmelerinin ücret tarifeleri de içinde olmak üzere bütün ilgili unsurlar gözönünde tutularak makul düzeylerde saptanacaktır.

3. Bu maddenin 2 nci fıkrasında sözü edilen ücret tarifeleri, mümkünse, her iki **Âkit Tarafın** tayin edilen hava yolu işletmeleri tarafından, hattın bütünü veya bir bölümü üzerinde işleyen diğer hava yolu işletmelerine danışıldıktan sonra anlaşmaya varılarak saptanacak ve bu anlaşma, imkân varsa, Uluslararası Hava Taşıma Birliğinin ücret tarifelerinin hazırlanmasında uyguladığı usullerin kullanılması yoluyla sağlanacaktır.

4. Bu şekilde üzerinde anlaşmaya varılan ücret tarifeleri, yürürlüğe girmesi tasarlanan tarihten en az doksan (90) gün önce, **Âkit Tarafların** havacılık makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre anılan makamların anlaşmaları ile kısaltılabilir.

5. Bu onay, açıkça bildirilebilir. Eğer havacılık makamlarının hiçbiri bu maddenin 4 ncü fıkrası uyarınca sunulan ücret tarifelerini onaylamadıklarını, sunulma tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde bildirmezlerse, ücret tarifeleri onaylanmış sayılacaktır. Onaya sunulma süresinin 4 ncü fıkrada belirtildiği şekilde kısaltılmış olması halinde, havacılık makamları tarifelerin onaylanmadığının bildirilmesi için geçecek sürenin otuz (30) günden az olması hususunda anlaşabilirler.

6. Bir ücret tarifesi üzerinde bu maddenin 3 ncü fıkrası uyarınca anlaşmaya varılmazsa, veya, **Âkit Taraflardan** birinin havacılık makamları, öteki **Âkit Tarafın** havacılık makamlarına, bu maddenin 5 nci fıkrasında belirtilen süre içinde, 3 ncü fıkra hükümleri uyarınca üzerinde anlaşmaya varılan ücret tarifelerini aralarında anlaşarak saptamaya çalışacaklardır.

7. Havacılık makamları, bu maddenin 4 ncü fıkrası uyarınca kendilerine sunulan veya bu maddenin 6 ncü fıkrası uyarınca saptanacak olan herhangi bir ücret tarifesi üzerinde anlaşmaya varamazlarsa, anlaşmazlık bu Anlaşmanın 16 ncü maddesi hükümlerine göre çözümlenecektir.

8. Bu madde hükümlerine göre saptanmış olan bir ücret tarifesi, yeni bir ücret tarifesi saptanmaya kadar yürürlükte kalacaktır. Bununla birlikte, bir ücret tarifesinin yürürlük süresi, bu fıkra hükmüne dayanılarak, başka bir şekilde sona ereceği tarihten itibaren oniki (12) aydan fazla uzatılmayacaktır.

Madde : 11

Bilgi ve İstatistikler

Âkit Taraflardan her birinin havacılık makamları, öteki Âkit Tarafın havacılık makamlarına, istekleri üzerine, birinci Âkit Tarafın hava yolu işletmesince, üzerinde anlaşılan servislerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi amacıyla makul olarak gerekebilecek periyodik ve başkaca istatistik bildirimleri verecektir. Bu bildirimler, o hava yolu işletmesince, üzerinde anlaşılan servislerde taşınan trafik miktarlarının ve bu trafiğin ilk çıkış ve son varış yerlerinin saptanması için gerekli bütün bilgileri içine alacaktır.

Madde : 12

İstişare

Yakın bir işbirliği anlayışı içinde, Âkit Tarafların havacılık makamları, bu Anlaşma ve Eklerinin hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara yeterli bir şekilde uyulmasını sağlamak amacıyla, zaman zaman birbirleri ile istişare edeceklerdir.

Madde : 13

Değişiklikler

1. Âkit Taraflardan biri, bu Anlaşma ve Eklerinin herhangi bir hükmünün değiştirilmesinin uygun olacağını düşünürse, öteki Âkit Tarafı istişare isteminde bulunabilir; havacılık makamları arasında ve müzakere veya yazışma yoluyla de yapılabilecek olan böyle bir istişare, istek tarihinden itibaren altmış (60) gün içerisinde başlayacaktır. Bu şekilde üzerinde anlaşmaya varılan herhangi bir değişiklik, diplomatik nota teatisi ile teyit edildiğinde yürürlüğe girecektir.

2. Hatlardaki değişiklikler, Âkit Tarafların yetkili havacılık makamlarının, aralarında doğrudan doğruya anlaşmaya varmalarıyla yapılabilir.

Madde : 14

Çok Taraflı Anlaşmalara Uygunluk

Bu Anlaşma ve Ekleri, her iki Âkit Taraf için de bağlayıcı olabilecek herhangi birçok taraflı sözleşmeye uyacak şekilde değiştirilecektir.

Madde : 15

Sona Erme

Âkit Taraflardan her biri, bu Anlaşmaya son vermek kararını her zaman öteki Âkit Tarafa bildirebilir; bu bildirim aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne de ulaştırılacaktır. Bu durumda, son verme bildirimi, sürenin bitiminden evvel anlaşmaya varılarak geri alınmadıkça; anlaşma, bildirim öteki Âkit Tarafa alınış tarihinden oniki (12) ay sonra sona erecektir. Öteki Âkit Tarafa bildirim alındığı teyid edilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünün bildirim aldığı tarihten ondört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

Madde : 16

Anlaşmazlıkların Çözümü

1. Âkit Taraflar arasında, bu Anlaşma ve Eklerinin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir anlaşmazlık çıkarsa, Âkit Taraflar bu anlaşmazlığı önce müzakere yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Âkit Taraflar, müzakere yoluyla bir çözüme varamadıkları takdirde, anlaşmazlığın, karara bağlanması için bir kişi veya kuruluşa havale edilmesini kararlaştırabilirler, veya, Âkit Taraflardan birinin isteği üzeri-

ne anlaşmazlık, karara bağlanmak üzere Âkit Tarafların herbirinin tayin edeceği birer hakem ve böylece seçilen iki hakemin tayin edeceği bir üçüncü hakemden kurulan üç kişilik bir hakem heyetine sunulabilir. Âkit Taraflardan her biri, ötekinden anlaşmazlığın tahkimini isteyen bir notayı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük süre içinde seçilecektir. Âkit Taraflardan herhangi biri verilen süre içinde bir hakem tayin edemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde seçilmezse, Âkit Taraflardan herhangi biri, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkanının, durumun gereğine göre, bir hakemi veya hakemleri tayin etmesini isteyebilir. Bu durumda üçüncü hakem, üçüncü bir Devletin uyuşu olacak ve hakem heyetinin başkanlığını yapacaktır.

3. Âkit Taraflar, bu maddenin 2 nci fıkrasına göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

Madde : 17

Madde Başlıkları

Madde başlıkları, bu Anlaşmaya sadece müracaat ve kolaylık sağlamak amacıyla konulmuştur ve hiçbir şekilde bu Anlaşmanın amacını ve kapsamını tanımlamaz, sınırlamaz ve belirlemez.

Madde : 18

Tescil

Bu Anlaşma ve Ekleri, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünde tescil ettirilecektir.

Madde : 19

Yürürlüğe Giriş

Bu Anlaşma ve onun ayrılmaz parçalarını teşkil eden Ekleri, Âkit Tarafların bu Anlaşmanın yürürlüğe girişi ile ilgili Anayasal işlemlerinin tamamlandığını bildiren diplomatik notaların teatisinden otuz (30) gün sonra yürürlüğe girecektir. Yukarıdakileri tasdiklen, Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş aşağıda imzaları bulunan temsilciler, bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

da, yılı,
ayının, günü, İngilizce, Türkçe ve Fince dillerinde, her üç metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere, ikişer nüsha olarak yapılmıştır. Bununla birlikte, anlaşmazlık halinde İngilizce metin geçerli sayılacaktır.
Türkiye Cumhuriyeti Finlandiya Cumhuriyeti
Hükümeti Adına Hükümeti Adına

EK - I

Hatlar

1. a) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilen hava yolu işletmesi aşağıdaki hatta her iki yönde hava servisleri işletmeye yetkili olacaktır:

Türkiye'deki noktalar, ara noktalar, Helsinki ve ileri noktalar..

b) Üçüncü ülkelerden gelecek veya bu ülkelere gidecek olan trafiğin diğer Âkit Tara. ülkesine bırakılması veya oradan alınması hakkı aşağıdaki hatta tanınmıştır:

Türkiye'deki noktalar, Budapeşte, Bratislava, Bükreş, Helsinki.

2. a) Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilen hava yolu işletmesi aşağıdaki hatta her iki yönde hava servisleri işletmeye yetkili olacaktır:

Finlandiya'daki noktalar, ara noktalar, İstanbul ve ileri noktalar.

b) Üçüncü ülkelerden gelecek veya bu ülkelere gidecek olan trafiğin diğer Âkit Taraf ülkesine bırakılması veya oradan alınması hakkı aşağıdaki hatta tanınmıştır:

Finlandiya'daki noktalar, Köstence, Varna, İstanbul, Kahire.

3. Yukarıdaki hatların herhangi birindeki noktalar, servisin başlangıç noktası hava yolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın ülkesinde bulunmak şartı ile, tayin edilen hava yolu işletmesinin ihtiyarına bağlı olarak, bütün uçuşlarda veya bunların herhangi birinde kullanılmayabilir.

4. Âkit Taraflardan her biri, servislerine, öteki Âkit Tarafın ülkesinden ileride veya Âkit Tarafların ülkeleri arasında bulunan ilâve noktaların dahil edilmesini isteyebilir. Bu istek öteki Âkit Tarafın havacılık makamının onayına bağlıdır.

EK - II

Uçuş Tarifelerinin Onaylanması

1. Âkit Taraflardan herbirinin tayin edilen hava yolu işletmesi, her tarife dönemi için (Yaz ve kış) uçuş tarifelerini, uçak tipi de dahil olmak üzere, tarifenin yürürlüğe gireceği tarihten en az otuz (30) gün evvel öteki Âkit Taraf havacılık makamlarının onayına sunacaktır. Özel durumlarda bu süre, anılan makamların rızası ile kısaltılabilir.

2. Âkit Taraflardan her birinin tayin edilen hava yolu işletmesince uçuş tarifelerinin öteki Âkit Tarafın havacılık makamlarına sunulmasından önce, her iki Âkit Tarafın hava yolu işletmeleri, onaylanmasını kolaylaştırmak amacıyla tarifeleri konusunda birbirlerine danışacaklardır.

3. Bu uçuş tarifelerini alan havacılık makamları bunları onaylayacak veya değişiklik önerisinde bulunacaktır. Her halde, tayin edilen hava yolu işletmeleri, tarifeleri ilgili havacılık makamlarınca onaylanmadan önce servislerine başlamayacaklardır. Bu hüküm, sonradan yapılacak değişikliklere de aynı şekilde uygulanacaktır.

